

Vergaderdatum	Regioraad 5 november 2024
Onderwerp	Informatienota Concept Tariefvoorstellen 2025
Portefeuillehouder	M. van der Horst
Behandelend ambtenaar	Maarten van Bemmelen

Kennis te nemen van

- 1 De concept Tariefvoorstellen 2025 van de vervoerders van de drie OV concessies van de Vervoerregio Amsterdam
-

Aanleiding

Deze informatienota informeert u over de concept Tariefvoorstellen 2025 van de vervoerders van onze drie OV Concessies. Het dagelijks bestuur is bevoegd jaarlijks de tariefvoorstellen vast te stellen, de Regioraad wordt in de gelegenheid gesteld hierover te adviseren. De bevoegdheid tot vaststelling van de tarieven door het Dagelijks Bestuur volgt uit artikel 32 van de Wet personenvervoer. In 2019 is door het Dagelijks Bestuur aangegeven dat de Regioraad voortaan in de gelegenheid zou worden gesteld voorafgaand aan de definitieve vaststelling van de tarieven voor het daarop volgende jaar een advies over de voorstellen aan het Dagelijks Bestuur te geven. Deze informatienota geeft invulling aan die toezegging.

Op basis van de landelijke tarievenindex (LTI) mogen vervoerders ieder jaar de openbaar vervoer tarieven verhogen. In 2024 was de LTI 11,72% maar dankzij de motie Bikker is deze verhoging niet doorgevoerd en kan deze structureel gecompenseerd worden. Op 29 mei 2024 bent u middels een [brief](#) geïnformeerd over de prognose van de LTI voor 2025 en de reden waarom het percentage lager is uitgevallen ten opzichte van voorgaande jaren. Inmiddels is de LTI voor 2025 inderdaad vastgesteld op 3,34%. Dit percentage is veel lager dan in de afgelopen jaren, toen lag de index op 7,2% in 2023 en 11,72% in 2024. De lagere index voor 2025 komt door lagere brandstofkosten en minder hoge inflatie. De verhoging van de tarieven via deze indexatie in 2025 kunnen we niet voorkomen, omdat hiervoor geen structurele financiering beschikbaar is. De vervoerders van de drie OV concessies van de Vervoerregio hebben de LTI van 3,34% als uitgangspunt genomen voor de concept tariefvoorstellen voor 2025. De RAR heeft op bijna alle onderdelen van de voorstellen positief geadviseerd.

Tegelijk werkt de Vervoerregio samen met vervoerders en een klankbordgroep van regioraadsleden aan een mogelijk nieuw tariefsysteem. Dat is een lange-termijn project, terwijl de vaststelling van de tariefbesluiten een jaarlijkse verplichting vormt.

Essentie

De consumentenprijs voor een volledige reis bestaat uit het opstaptarief/basistarief (landelijk bepaald) en het kilometertarief (per concessie te bepalen). De vervoerders hebben zich gehouden aan de Tariefverordening van de Vervoerregio Amsterdam. De vervoerders hebben zich ook gehouden aan het

programma van eisen, waarin staat dat de gewogen gemiddelde tariefstijging voor alle reisproducten gelijk is aan of lager is dan de LTI-waarde. Reisproducten omvat saldoreizen (uitgesplitst naar basistarief en kilometertarief), abonnementen en de losse kaarten.

Beleidskader Verbinden in Verscheidenheid

De vervoerders hebben de beleidsdoelen uit het [Beleidskader Verbinden in Verscheidenheid](#) als input genomen voor het opstellen van de tariefvoorstellen. De voorstellen sluiten goed aan bij de STOMP-principes uit het beleidskader, waarbij de focus ligt op de lange afstanden en minder op de korte afstanden (tot 4 km). Voor de korte afstanden binnen een gebied bieden de vervoerders kortingsproducten aan en geen afgekochte reisproducten meer. Het is dan mogelijk dat een reis bij korte afstanden iets duurder wordt. Door korte afstand-reizen iets duurder te maken stimuleren we reizigers die kunnen stappen en trappen dit te doen, want dat is in dat geval voordeliger dan reizen met het openbaar vervoer. Bij de vervanging van de abonnementen is er door vervoerders naar gestreefd om zoveel mogelijk reizigers een passend alternatief te bieden. Vaak betreft dit net als nu een interoperabel abonnement voor gemiddeld hetzelfde bedrag als in 2024, waarmee in een bepaald gebied bij alle vervoerders in de Vervoerregio gereisd kan worden. Aanvullend daarop bieden vervoerders ook eigen abonnementen aan, die een onbeperkt reisrecht geven in (delen van) hun eigen concessies.

Overzicht basistarief en kilometertarieven 2024 en 2025

Concessie/vervoerder	Kilometertarief 2024	Kilometertarief 2025	Verskil in €
Amsterdam/GVB	€ 0,196	€ 0,207	€ 0,011
Amstelland Meerlanden/Connexxion	€ 0,198	€ 0,215	€ 0,017
Zaanstreek-Waterland/EBS	€ 0,196	€ 0,207	€ 0,011
Basistarief (landelijk)	€1,08	€1,12	€0,04

Nachttarief

Concessie/vervoerder	2024	2025
Amsterdam/GVB	€ 5,40	€ 5,60
Amstelland Meerlanden/Connexxion	€ 1,85 + € 0,198 p/km	€ 2,10 + € 0,215 p/km
Zaanstreek-Waterland/EBS	Nacht = dagtarief	Nacht = dagtarief

OVpay

Het betalen met de betaalpas in het openbaar vervoer is in de vorm van OVpay nu echt een feit. De vervoerders hebben in hun tariefaanvraag ingespeeld op de veranderende mogelijkheden die OVpay biedt voor 2025 en verder. Door OVpay wordt betalen voor het openbaar vervoer steeds makkelijker voor de

reiziger. OVpay maakt het technisch mogelijk om nieuwe vormen van abonnementen en kortingen aan reizigers aan te bieden. De Vervoerregio volgt het landelijke programma omtrent OVpay. De campagnes die in samenwerking met de vervoerders in het OV Marketingbureau worden georganiseerd (om het ov te promoten) lopen parallel aan de landelijke OVpay campagnes.

Randstad Noord Vrij vervangt Randstad Noord Zone (de Sterabonnementen)

Zoals vermeld in de Regioraadsbrief van 29 mei 2024 gaan reizigers die nu gebruik maken van het Randstad Noord Zone abonnement (RNZA) als eerste de overgang naar OVpay merken. Voor het grootste deel van deze reizigers komt er een vervangend abonnement, namelijk het Randstad Noord Vrij abonnement (RNVA). In het RNVA abonnement zijn 14 gebieden gedefinieerd op basis van de huidige sterabonnementen. Aanvullend daarop zullen er door de concessiehouders ook per concessie eigen abonnementen worden aangeboden. Analyses hebben aangetoond dat de nieuwe indeling van de abonnementen gemiddeld kostenneutraal voor de reiziger plaats zal vinden.

Om de overgang naar het Randstad Noord Vrij abonnement soepel te laten verlopen, zullen jaarabonnementen van het Randstad Noord Zone abonnement tot eind 2024 verkocht worden en deze kunnen tot eind 2025 gebruikt worden.

Kortingsabonnementen van de vervoerders

Het Randstad Noord Vrij abonnement is voor een kleine groep reizigers niet passend. De vervoerders hebben voor deze groep een alternatief ontwikkeld in de vorm van verschillende type kortingsabonnementen:

Connexxion

In de concessie Amstelland Meerlanden komt er voor saldoreizigers die van de bankpas of telefoon gebruik maken een gratis staffelkorting, waarmee reizigers toenemende korting krijgen naarmate ze vaker reizen. De korting, die wordt gegeven vanaf een maandelijks reisbedrag van €20, loopt op tot 30%. Bovendien is sprake van een maximum bedrag van €140 per maand. Alle reizen boven dat bedrag zullen gratis zijn. Ook wil Connexxion reizigers stimuleren over te stappen op OVpay. Aanvullend heeft Connexxion ervoor gekozen om voor een aantal producten zoals de losse kaarten in 2025 de prijs niet te verhogen.

GVB

In de concessie Amsterdam zal GVB naast de interoperabele en eigen abonnementen ook het kortingsproduct GVB-Flex aanbieden, dat inmiddels ook op de bankpas of telefoon beschikbaar is. Deze is verkrijgbaar in drie varianten, met 10, 20 of 40% korting op alle reizen bij GVB. Dit product kost €1 bij 10% korting, €5,50 bij 20% korting of €15 per maand bij 40% korting. Scholieren (12-18 jaar) krijgen bij de variant van €5,50 extra korting: 40% (ipv. 20%). De bestaande Randstad Noord Zoneabonnementen en het GVB Flex abonnement worden niet in prijs verhoogd.

Om de overgang van OV-chipkaart naar OVpay te stimuleren wordt er in 2025 een maximumdagtarief ingevoerd van €10. Reizigers die met OVpay bij GVB reizen in 2025, betalen per dag dan nooit meer dan het maximumbedrag. Daarnaast introduceert GVB begin 2025 GVB Vrij, wat onbeperkt reizen biedt bij GVB voor een vast bedrag per maand. Om aan te sluiten op de ontwikkelingen bij de andere regionale vervoerders gaat GVB in 2025 starten met de voorbereidingen van GVB Voordeel. Dit is een reisproduct met staffelkorting, waarbij de korting automatisch hoger wordt, naarmate je meer reist.

EBS

In de concessie Zaanstreek-Waterland bestaan twee kortingsproducten: EBS dal-korting, dat buiten de spitsuren 40% korting geeft op alle reizen bij EBS, en EBS-voordeel. Dat laatste geeft korting op alle reizen bij EBS, waarbij de korting oploopt naarmate de reiziger vaker en/of verder reist. EBS-voordeel kost €18,90 per maand, EBS-dal-korting €10. Beide zijn doorlopende maandabbonnementen op bankpas of telefoon.

Om de overstap van de OV-chipkaart naar OVpay zo aantrekkelijk mogelijk te maken heeft ook EBS ervoor gekozen om de meeste producten in 2025 niet in prijs te verhogen. Dat geldt voor alle Vrij reizen abonnementen, de bestaande Randstad Noord Zone abonnementen op de OV-chipkaart, en de nieuw te introduceren OVpay abonnementen Randstad Noord Vrij en EBS Vrij. Ook de prijs van de EBS Dal Korting wordt niet verhoogd.

Staffelkorting

Connexxion is de enige vervoerder binnen de Vervoerregio die volgend jaar een gratis staffelkorting gaat invoeren. De reiziger kan het product activeren zonder kosten. De vervoerder staat vrij om een staffelkorting in te voeren met inachtneming van de eisen van de Tariefverordening van de Vervoerregio Amsterdam. Om de staffelkorting opbrengstneutraal te introduceren, is het nodig het kilometertarief in de Concessie Amstelland-Meerlanden extra te verhogen met 0,9 cent/kilometer. Het invoeren van het systeem met staffelkortingen, in combinatie met een iets hoger kilometertarief, leidt er toe dat reizigers die vaker reizen en op langere afstanden, meer korting krijgen. Voor de individuele reiziger compenseert de staffelkorting al snel de verhoging in het kilometertarief. Dit heeft vooral effect op de lange afstanden en is daarmee in lijn met de wens van de Regioraad voor meer degressie in het tariefsysteem (=langere afstanden goedkoper). Daarom kunnen wij een positief advies geven. Wel zullen we de ontwikkelingen het komende jaar monitoren, om te zien of reizigers hier ook daadwerkelijk gebruik van gaan maken. Dit nemen we ook mee als input voor de klankbordgroep van het onderzoek vernieuwing tariefsysteem.

Fysieke kaarten

Bij alle vervoerders blijft het mogelijk papieren vervoerbewijzen te kopen die zijn voorzien van een barcode, waarmee net als met de OV-chipkaart en met de betaalpás in- en uitgecheckt moet worden.

RAR-advies

De RAR heeft op alle tariefvoorstellen positief geadviseerd. Wel merken zij op dat het kilometertarief in de concessie Amstelland Meerlanden, dat nu al iets hoger is dan in de beide andere concessies, meer stijgt dan in de andere concessies. Dit is het gevolg van de keuze van Connexxion om in deze concessie te starten met het aanbieden van gratis staffelkorting aan de saldoreizigers in deze concessie. Met als uitgangspunt: hoe meer je reist, hoe hoger de korting. Om deze (extra) korting opbrengstneutraal te kunnen introduceren, is het nodig het kilometertarief in deze concessie extra te verhogen met 0,9 cent/kilometer.

Vervolg

Vaststelling definitieve tariefvoorstellen vervoerders

De Regioraad wordt in de gelegenheid gesteld een advies uit te brengen op de tariefvoorstellen 2025.

Het DB stelt de tariefbesluiten vast voor 19 november 2024. Na vaststelling geldt een periode van 6 weken voor bezwaren voor de ingangsdatum per 1 januari 2025.

Onderzoek Vernieuwing Tariefsysteem

We willen dat de nieuwe technische mogelijkheden van OVpay helpen in het behalen van onze beleidsdoelen. Het onderzoek naar het nieuwe tariefsysteem waar u in de regioraad van 19 december 2023 over geïnformeerd bent, richt zich daarop. Voor dit onderzoek naar een nieuw tariefsysteem werken we samen met een klankbordgroep van regioraadsleden. De tweede sessie van de klankbordgroep wordt gepland in het najaar van 2024. In het onderzoek rekenen we enkele uiteenlopende scenario's door, die invulling geven aan moties en wensen van de Regioraad voor goedkoper OV, met name op langere afstanden. De tariefvoorstellen voor 2025 zullen worden meegenomen als basis voor het onderzoeken van de scenario's voor vernieuwing in de volgende jaren. De planning is om na afstemming van de scenario's deze in Q1/Q2 2025 door te laten rekenen op effecten voor de reizigers en op financiële aspecten. Daarna leggen we de resultaten en verdere advisering voor aan het DB en de Regioraad. Na afschaffing van de huidige OV-chipkaart techniek kan pas een nieuw tariefsysteem in de hele regio ingevoerd worden. Hierin sluiten we aan op de landelijke planning rond de invoering van OVpay.

Bijlagen

1. RAR-adviezen op de Concept Tariefvoorstellen 2025 van de vervoerders

Opvraagbare bijlage

2. Concept Tariefvoorstellen 2025 vervoerders